

AMAÇ 5:

**Toplumsal
Cinsiyet Eşitliği**

**5 TOPLUMSAL
CİNSİYET EŞİTLİĞİ**

“Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak ve tüm kadınlar ile kız çocuklarını güçlendirmek”

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

- 5.1.** Kadınlar ve kız çocuklarına yönelik ayrımcılığın ortadan kaldırılması
- 5.2.** Kadınlar ve kız çocuklarına yönelik her türlü şiddet ve istismarın ortadan kaldırılması
- 5.3.** Zorla evlendirme ve kadın sünnetinin bitirilmesi
- 5.4.** Ücretsiz bakım hizmetine değer biçilmesi ve hane içi sorumlulukların paylaşımının teşvik edilmesi
- 5.5.** Liderlik ve karar almada tam katılımın güvence altına alınması
- 5.6.** Üreme sağlığı ve haklarına evrensel erişim

- 5.a.** Ekonomik kaynaklar, emlak mülkiyeti ve finansal hizmetlerde eşit haklar
- 5.b.** Kadınların güçlenmesinin teknoloji yoluyla desteklenmesi
- 5.c.** Toplumsal cinsiyet eşitliği için uygulanabilir mevzuatın ve politikaların geliştirilmesi ve güçlendirilmesi

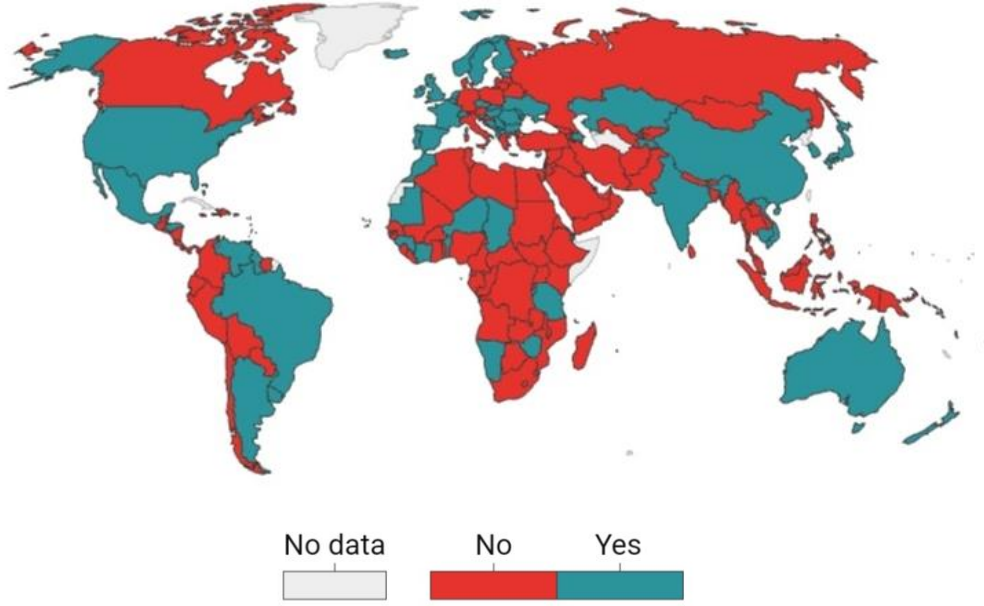
Veriler ne gösteriyor?

5.1. Kadınlar ve kız çocuklarına yönelik ayrımcılığın ortadan kaldırılması

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

“Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik her türlü ayrımcılığın her yerde sona erdirilmesi”

Source: World Bank

CC BY

Kanun işe alımda cinsiyete dayalı ayrımcılık yapılmamasını zorunlu kılıyor mu? (2015)

Türkiye HAYIR
İtalya HAYIR
Hırvatistan HAYIR
Almanya HAYIR
Rusya HAYIR
Kanada HAYIR
Mısır HAYIR
Polonya HAYIR

Çekya EVET
İsveç EVET
Norveç EVET
Finlandiya EVET
Romanya EVET
ABD EVET
Çin EVET
Hindistan EVET
Avustralya EVET

stkam.marmara.edu.tr

marmara_stkam

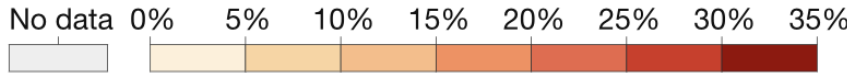
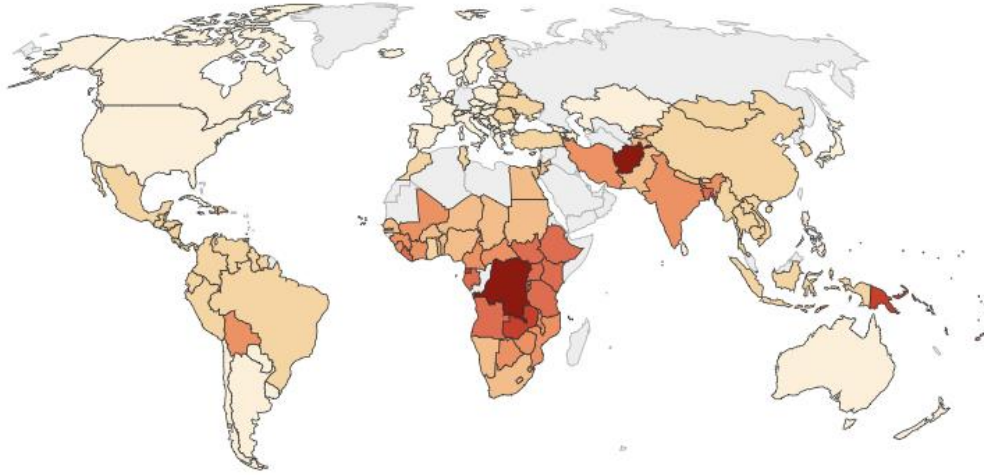
Her hakkı saklıdır.

Veriler ne gösteriyor?

5.2. Kadınlar ve kız çocuklarına yönelik her türlü şiddet ve istismarın ortadan kaldırılması

“Kamu alanları ve özel alanlarda, bütün kadınlara ve kız çocuklarına yönelik, kadın ticareti, cinsel ve her türlü istismarı da kapsayan şiddetin her türünün ortadan kaldırılması”

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

Source: Data from multiple sources compiled by the UN

CC BY

Birlikte olduğu kişi tarafından fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalmış 15 yaş üzeri kadınların oranı (2018);

Türkiye’de %9,5

AB’de ortalama %2,9

(Avusturya, Çekya, İtalya, Hollanda, Danimarka, İsveç, Norveç, İspanya)

ABD’de %4,2

Kanada’da %1,7

Brezilya’da %5,3

Meksika’da %8,9

Çin’de %5,9

Japonya’da %3

Hindistan’da %15,9

Afrika Bölgesi’nde ortalama %20,83

(Orta Afrika Cum., Mali, Nijerya, Demokratik Kongo Cum., Zambiya, Kenya)

stkam.marmara.edu.tr

marmara_stkam

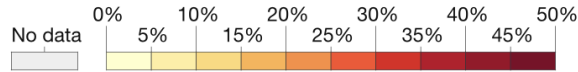
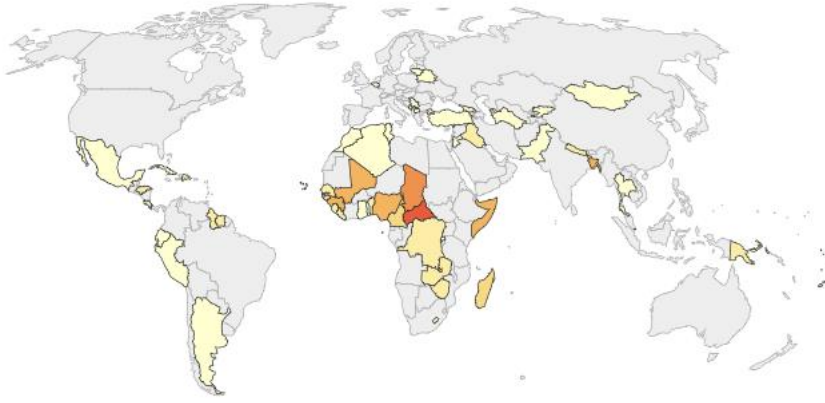
Her hakkı saklıdır.

Veriler ne gösteriyor?

5.3. Zorla evlendirme ve kadın sünnetinin bitirilmesi

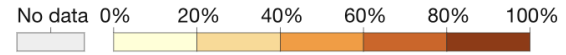
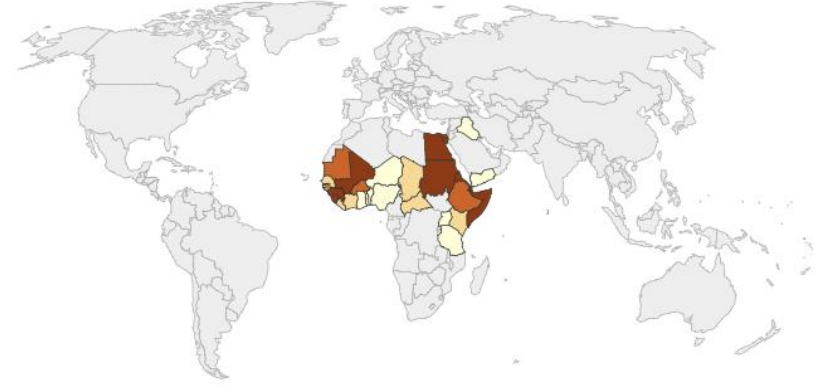
“Çocuk evliliği, erken yaşta zorla evlendirilme ve kadın sünneti gibi bütün zararlı uygulamaların ortadan kaldırılması”

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

Source: UN Statistics Division

CC BY

Source: Data compiled from multiple sources by World Bank CC BY

15 yaşından önce ve 18 yaşından önce evlenmiş ya da bir birliktelikte olmuş 20-24 yaşındaki kadınların oranı (2018);

Türkiye'de %2
Meksika'da %3,6
Arjantin'de %2,4
Orta Afrika Cum.'de %25,8

Somali'de %16,7
Mali'de %15,9
Bangladeş'de %15,5
Moğolistan'da %0,9

Kadın sünneti olan 15-49 yaş arası kadın ve kızların oranı (2020),

Mali'de %88,6
Sudan'da %86,6
Somali'de %99,2
Moritanya'da %66,6

Cibuti'de %94,4
Nijerya'da %19,5
Kenya'da %21

stkam.marmara.edu.tr

marmara_stkam

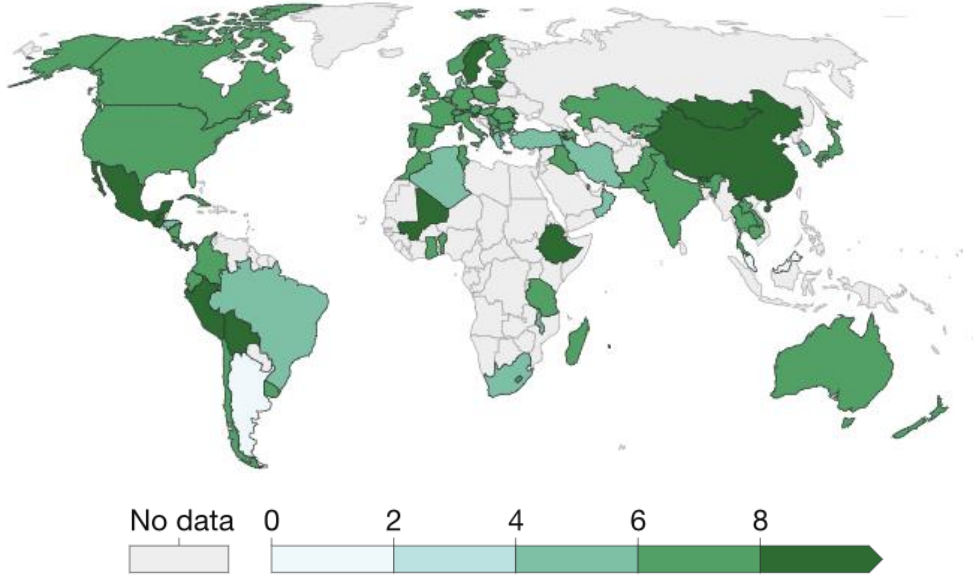
Her hakkı saklıdır.

Veriler ne gösteriyor?

5.4. Ücretsiz bakım hizmetine değer biçilmesi ve hane içi sorumlulukların paylaşımının teşvik

“Ücretsiz bakım ve ev işlerinin kamu hizmetleri, altyapı ve sosyal koruma politikalarının sağlanması ve hane ve aile içinde sorumluluğun ulusal açıdan uygun bir biçimde paylaşılmasının geliştirilmesi yoluyla tanınması ve değer görmesi”

Source: UN Minimum Set of Gender Indicators (2017)
OurWorldInData.org/female-labor-supply • CC BY

Kadınların ev işlerinde geçirdikleri ortalama günlük süre (ücretli ve ücretsiz) (2015);

Türkiye’de 5,85 saat

AB’de 6,99 saat

(Fransa, Almanya, Polonya, İspanya, İtalya, İsveç, Finlandiya, Norveç)

ABD’de 6,65 saat

Kanada’da 7,28 saat

Meksika’da 9,4 saat

Brezilya’da 5,95 saat

Avustralya’da 7,35 saat

Japonya’da 6,42 saat

Çin’de 8,28 saat

Hindistan’da 7,37 saat

Afrika Bölgesi’nde 7,17 saat

(Mali, Benin, Gana, Etiyopya, Tanzanya)

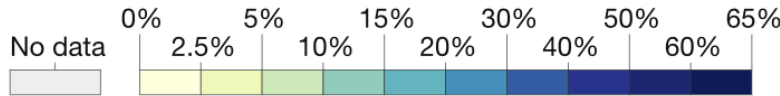
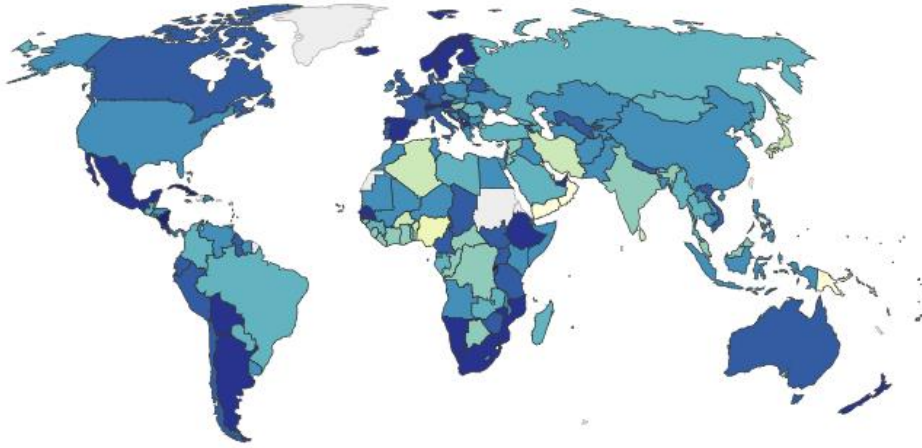

Veriler ne gösteriyor?

5.5. Liderlik ve karar almada tam katılımın güvence altına alınması

“Kadınların siyasi, ekonomik ve sosyal hayatın karar verme süreçlerine tam ve etkin bir biçimde katılımlarının ve kadınlara karar verme mekanizmalarında, her düzeyde lider olabilmeleri için eşit fırsatlar tanınmasının güvence altına alınması”

Source: Inter-Parliamentary Union (via World Bank)

CC BY

Yerel yönetimler ve ulusal parlamentolardaki kadınların sandalye oranı (2021);

Türkiye’de %17,33

AB’de ortalama %36 (İsveç, Norveç, Finlandiya, İspanya, İtalya, Fransa, Almanya Polonya, Romanya, Yunanistan,

ABD’de %27,65

Kanada’da %30,47

Meksika’da %50

Kosta Rika’da %45,61

Arjantin’de %44,75

Brezilya’da %15,2

Rusya’da %16,22

Japonya’da %9,68

Güney Kore’de %19

Avustralya’da %31,13

Hindistan’da %14,44

Afrika Bölgesi’nde ortalama %25,14

(Çad, Nijer, Mali, Somali, Kenya, Zambiya, Angola)

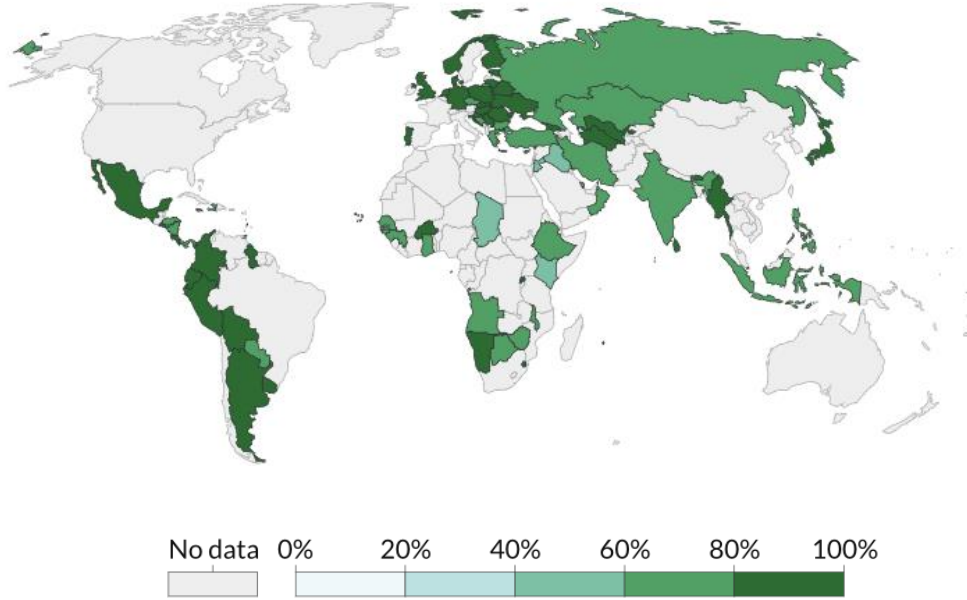

Veriler ne gösteriyor?

5.6. Üreme sağlığı ve haklarına evrensel erişim

“Uluslararası Nüfus ve Kalkınma Konferansı Eylem Programı, Pekin Eylem Platformu ve bunların gözden geçirme konferansları sonucunda ortaya çıkan konferans çıktılarına uygun olarak cinsel sağlık ve üreme sağlığı haklarına evrensel erişimin sağlanması”

5 TOPLUMSAL
CİNSİYET EŞİTLİĞİ

Source: Data from multiple sources compiled by the UN

CC BY

15-49 yaş kadınlara cinsel sağlık ve üreme sağlığına ilişkin bilgi ve eğitime erişimi kanun ve yönetmeliklerle garanti etme oranı (2022);

Türkiye’de %78

AB’de ortalama %90,5

(Polonya, Çekya, Almanya, Hırvatistan, Macaristan, Finlandiya, Norveç, Sırbistan, Yunanistan)

Meksika’da %86

Arjantin’de %92

Rusya’da %70

Japonya’da %85

Endonezya’da %77

Hindistan’da %74

Çad’ta %59

Gana’da %66

Kenya %48

stkam.marmara.edu.tr

marmara_stkam

Her hakkı saklıdır.